

RP 96/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tobaksaccis och 72 § i punktskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om tobaksaccis och punktskattelagen ändras.

Punktskatten (accisen) på vätskor för elektroniska cigaretter och rökfria nikotinprodukter höjs med i genomsnitt 37 procent.

Dessutom föreslås det att också starka vätskor som innehåller mer än 20 milligram nikotin per milliliter och som används i elektroniska cigaretter ska bli skattepliktiga. Bestämmelserna om skatteplikt för nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter preciseras.

I propositionen föreslås det dessutom att punktskattefriheten på snus och rökfria nikotinprodukter som införs som resandeförsel från en annan EU-medlemsstat ska begränsas till 200 gram vardera.

Till följd av skattehöjningarna uppskattas priserna på vätskor för elektroniska cigaretter och rökfria nikotinprodukter stiga med i genomsnitt 14 procent. De föreslagna skattehöjningarna ökar intäkterna från punktskatten på tobak med ca 30 miljoner euro på årsnivå jämfört med en situation där skatterna inte höjs.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
2.1 Lagstiftning	3
2.1.1 Allmänt om tobaksaccis	3
2.1.2 Vätskor för elektroniska cigaretter	6
2.1.3 Resandeförsel	7
2.2 Praxis	9
2.2.1 Konsumtion och skatteintäkter	9
2.2.2 Vätskor för elektroniska cigaretter	10
2.2.3 Resandeförsel	13
3 Målsättning	13
4 Förslagen och deras konsekvenser	14
4.1 De viktigaste förslagen	14
4.1.1 Skattehöjningar	14
4.1.2 Vätskor för elektroniska cigaretter	15
4.1.3 Resandeförsel	15
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	16
5 Alternativa handlingsvägar	19
6 Remissvar	20
7 Specialmotivering	21
7.1 Lagen om tobaksaccis	21
7.2 Punktskattelagen	22
8 Ikraftträdande	22
9 Förhållande till budgetpropositionen	23
LAGFÖRSLAG	24
1. Lag om ändring av lagen om tobaksaccis	24
BILAGA	25
2. Lag om ändring av 72 § i punktskattelagen	29
BILAGA	30
PARALLELTEXT	30
1. Lag om ändring av lagen om tobaksaccis	30
2. Lag om ändring av 72 § i punktskattelagen	37

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Vid sin halvtidsöversyn våren 2025 beslutade statsminister Petteri Orpos regering att punktskatten på nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter höjs med 30 miljoner euro 2026 (Finansministeriets publikationer 2025:17).

Bakgrunden till propositionen är dessutom högsta förvaltningsdomstolens avgörande våren 2024 om punktskatteplikt för nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter HFD 2024:67 och Tullens iakttagelser i samband med övervakning i fråga om starka nikotinvätskor, som det redogörs för i avsnitt 2.2.2.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

Utlåtanden om propositionen begärdes av vissa ministerier, myndigheter och näringslivet, organisationer som representerar handelsbranschen och skattebetalarna samt social- och hälsovårdsorganisationer. Begäran om utlåtande publicerades dessutom på finansministeriets offentliga webbplats. Begäran om utlåtande, ett sammandrag av utlåtandena och de utlåtanden som kommit in finns i den offentliga tjänsten på adressen [https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt med projekt-koden VM057:00/2025](https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt-med-projekt-koden-VM057-00/2025).

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Lagstiftning

2.1.1 Allmänt om tobaksaccis

I lagen om tobaksaccis (1470/1994) definieras de tobaksprodukter som ska beskattas och föreskrivs det om grunderna för påförande av accis. I lagen om tobaksaccis avses med tobaksprodukter alla produkter som omfattas av tobaksaccis, oberoende av om de innehåller tobak eller inte.

Tobaksaccis tas för det första ut på cigaretter, cigarrer och cigariller samt pip- och cigarettobak och dess undergrupp finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter, nedan *rulltobak*, som omfattas av den harmoniserade tobaksbeskattningen i EU. På dem tillämpas rådets direktiv 2011/64/EU om strukturen och skattesatserna för punktskatten på tobaksvaror, nedan *tobaksskattedirektivet*. I tobaksskattedirektivet föreskrivs det om definitioner av tobaksprodukter samt om tobaksskattens struktur och minimiskattenivåer.

Förfarandebestämmelserna om produkter som omfattas av harmoniserad tobaksbeskattning har harmoniserats genom rådets direktiv (EU) 2020/262 om allmänna regler för punktskatt (omarbetning), nedan *punktskattedirektivet*. I punktskattedirektivet finns det bestämmelser om allmänna regler för punktskatt inom unionen och säkerställs fri rörlighet för produkterna vid handel mellan medlemsstaterna samt säkerställs att produkterna beskattas på ett behörigt sätt.

Enligt punktskattedirektivet får medlemsstaterna påföra nationella punktskatter också på andra produkter än de som omfattas av den harmoniserade skatten. En förutsättning är att påförande

av sådana skatter inte leder till gränsformaliteter. I Finland tas det nationellt ut tobaksaccis på vätskor för elektroniska cigaretter, tobaksprodukter avsedda för upphettning, rökfria nikotinprodukter, cigarettpapper samt så kallade andra produkter som innehåller tobak.

Som andra produkter som innehåller tobak beskattas bland annat tobak för användning i munnen, nedan *snus*, som omfattas av tobakslagen (549/2016). Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG, nedan *tobaksdirektivet*, är utsläppandet av snus på marknaden inte tillåtet inom EU, förutom när det gäller det undantag som beviljats Sverige i dess anslutningsfördrag. Snus beskattas i Finland vid brottmål, eftersom olaglig försäljning av snus här konkurrerar med den lagliga tobaksmarknaden. Högsta förvaltningsdomstolen har i sitt årsboksavgörande HFD 2012:123 ansett att snus kan omfattas av den nationella tobaksaccisen trots att det är en produkt som omfattas av importrestriktioner.

Av de nationellt skattepliktiga produkterna är vätskor för elektroniska cigaretter, tobaksprodukter avsedda för upphettning och rökfria nikotinprodukter, i praktiken nikotinpåsar, så kallade nya produkter som har kommit ut på marknaden och för vilka Europeiska kommissionen redan i 10 års tid har utrett en inkludering i tillämpningsområdet för tobaksskattedirektivet. Kommissionen har haft för avsikt att lägga fram ett förslag till ändring av tobaksskattedirektivet redan länge, men tills vidare har inget förslag lagts fram. Detta har lett till att flera medlemsstater liksom Finland har infört nationella skatter på nya produkter. I Finland började nikotinfria och nikotinhaltiga vätskor för elektroniska cigaretter omfattas av tobaksaccisen vid ingången av 2017 (RP 138/2016 rd) och tobaksprodukter avsedda för upphettning vid ingången av 2022 (RP 143/2021 rd). Nikotinpåsar blev punktskattepliktiga från och med den 1 januari 2024 (RP 38/2023 rd).

Enligt det mål som skrivits in i lagen om tobaksaccis är syftet med tobaksaccisen bl.a. att främja de hälsopolitiska mål om vilka det föreskrivs i tobakslagen. Målsättningen med tobakslagen är att användningen av tobaksprodukter och andra nikotinhaltiga produkter som innehåller ämnen som är giftiga för människor och orsakar beroende ska upphöra. Detta har också utgjort grunden för att skattebasen för tobaksaccisen har utvidgats till nya produkter. Syftet med skatten är att höja priserna och på så sätt förebygga de olägenheter som konsumtionen av produkterna orsakar.

Punktskatten på de flesta tobaksprodukter fastställs som en värderelaterad skatt, alltså som en procentandel av produktens detaljhandelspris, och som skatt per enhet, alltså som skatt på basis av antal, milliliter eller gram. Med detaljhandelspris avses det detaljhandelspris som den skattskyldige har uppgett. För de billigaste cigaretterna, rulltobak, cigarrer och cigariller samt för nikotinpåsar tas det ut en minimiskatt per enhet istället för skatt baserad på priset och skatt per enhet. För vätskor för elektroniska cigaretter, tobaksprodukter avsedda för upphettning och rökfria nikotinprodukter i vätskeform tas det endast ut skatt per enhet. Andra produkter som innehåller tobak samt cigarettpapper beskattas endast med en skatt som är bunden till priset. Eftersom snus inte lagligt kan säljas i detaljförsäljningen i Finland, fastställer Skatteförvaltningen ett kalkylerat detaljförsäljningspris som beskattningsvärde för snus.

Tobaksaccisen på cigaretter, cigarrer och cigariller samt löstobak har höjts varje år sedan 2009, med undantag för några år. Skattehöjningarna har genomförts halvårsvis sedan 2016. Senast höjdes tobaksaccisen på cigaretter, cigarrer och cigariller samt löstobak den 1 november 2024. Samtidigt fastställdes den skattehöjning som ska genomföras med fem månaders mellanrum åren 2025–2027. Den första höjningen träder i kraft den 1 juli 2025 och den sista den 1 juli 2027. Under de senaste åren har skattehöjningarna i huvudsak genomförts genom en höjning av

punktskatten på tobak per enhet, eftersom den värderelaterade skatten redan varit hög. Dessutom har minimiskattenivån höjts. Avsikten har varit att dimensionera höjningarna av tobaksaccisen så att tobaksprodukternas prisstegring inte leder till att den inhemska försäljningen i betydande utsträckning ersätts med resandeförsel som inte omfattas av beskattningen eller med smuggling.

Skatten på vätskor för elektroniska cigaretter, tobaksprodukter avsedda för upphettning samt nikotinpåsar och andra rökfria nikotinprodukter har inte höjts sedan de började omfattas av skatten. Detta beror på att marknaden för nya produkter ännu inte är etablerad. Det har varit svårigheter med att få de vätskor för elektroniska cigaretter som finns på marknaden att bli omfattade av tobaksaccisen, särskilt när det gäller rökfria vätskor för elektroniska cigaretter. Detta hänger delvis samman med frågan om skatteplikten för dem, som behandlas i avsnitt 2.2.2. Enligt skattedeklarationsuppgifterna finns det åtminstone tills vidare inga nikotinprodukter avsedda för upphettning på den finländska marknaden. Rökfria nikotinprodukter håller först på att komma inom ramen för de närmare bestämmelserna och begränsningarna i tobakslagen, eftersom riksdagen godkände de ändringar i tobakslagen som gäller rökfria nikotinprodukter i mitten av maj 2025 (L 251/2025, RP 221/2024 rd). Ändringslagen träder i kraft den 1 augusti 2025, men den innehåller flera övergångsbestämmelser.

Minimiskatten på tobaksprodukter har ett hälsopolitiskt mål: med hjälp av den säkerställs det att skatt till ett bestämt eurobelopp tas ut för de billigaste produkterna oberoende av deras pris. I praktiken har minimiskatten på cigaretter sedan juli 2025 tillämpats när priset på cigaretter varit lägre än 10,95 euro per 20 st. Minimiskatten tillämpas på rulltobak när priset på en påse tobak på 30 gram är lägre än 12,30 euro. Minimiskatten på cigarrer och cigariller tillämpas på produkter vars pris är lägre än 71 cent. Minimiskatten på nikotinpåsar gäller exempelvis produkter som kostar mindre än 4,80 euro per 12 gram.

Punktskatten på nikotinpåsar är för närvarande i genomsnitt cirka 1,80 euro per dosa. Skattens andel av priset är i genomsnitt cirka 30 procent, vilket är en klart lägre andel än för traditionella tobaksprodukter. Punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter är 3,00 euro per vätskebehållare på 10 milliliter. Skattebeloppet kan vanligen uppskattas vara cirka 30–40 procent av produktens pris.

Av tabellen nedan framgår de skattenivåer för tobaksaccispliktiga produkter som gäller från ingången av juli till utgången av året 2025.

Tabell 1. Skattenivåerna för produkter som omfattas av tobaksaccis 1.7.–31.12.2025

	Skatt per enhet, cent/enhet	Värderelaterad skatt, % av detaljhandelspriset	Minimiskatt, cent/enhet
Cigaretter	10,51/st.	52 %	38,96/st.
Cigarrer och cigariller	14,66/st.	34 %	38,96/st.
Pip- och cigarettobak	12,27/g	48 %	-
Rulltobak	8,93/g	52 %	30,21/g

	Skatt per enhet, cent/enhet	Värderelaterad skatt, % av detaljhandelspriset	Minimiskatt, cent/enhet
Cigarettpaper	-	60 %	-
Andra produkter som innehåller tobak	-	60 %	-
Vätska för elektroniska cigaretter (nikotinhaltig och nikotinfri)	30/ml	-	-
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	30/g	-	-
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform (nikotinpåse)	10/g	10 %	14/g
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	30/ml	-	-

Bestämmelser om beskattnings- och skatteuppbördsförfarandena samt skattekontroll i fråga om tobaksbeskattningen finns i punktskattelagen (182/2010) och i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016). Punktbeskattningen, inklusive tobaksbeskattningen, och dess skattekontroll hör till Skatteförvaltningens uppgifter. Tullen handhar dock tillsynen över punktbeskattningen samt brottsundersökningen. Dessutom ansvarar Tullen i vissa situationer för beskattningen av punktskattepliktiga produkter som importeras från områden utanför Europeiska unionen.

2.1.2 Vätskor för elektroniska cigaretter

Såsom det konstateras ovan i avsnitt 2.1.1 är både nikotinhaltiga och nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter skattepliktiga. Vätska för elektroniska cigaretter definieras i lagen om tobaksaccis genom en hänvisningsbestämmelse till tobakslagstiftningen. Med vätska för elektroniska cigaretter avses sådan nikotinvätska och nikotinfri vätska för förångning som avses i tobakslagen eller motsvarande lagstiftning för landskapet Åland.

Med nikotinvätska avses i tobakslagen vätska som innehåller nikotin och är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett och som inte innehåller mer nikotin än 20 milligram per milliliter och inte ska användas för de ändamål som avses i 3 § 1 mom. i läkemedelslagen (395/1987).

Med nikotinfri vätska för förångning avses enligt tobakslagen annan vätska än nikotinvätska som är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett eller på något annat motsvarande sätt.

En stark nikotinhaltig vätska som innehåller mer än 20 milligram nikotin per milliliter är inte nikotinvätska enligt tobakslagen och omfattas således inte av tobaksaccisen.

Enligt 64 § i tobakslagen får privatpersoner inte föra in starka nikotinvätskor för förångning som innehåller mer än 20 milligram nikotin per milliliter eller andra nikotinvätskor för förångning som har ett användningsändamål enligt 3 § 1 mom. i läkemedelslagen. Införselförbudet gäller också anskaffning och mottagande av sådana vätskor per post eller på något annat motsvarande sätt från andra länder. Ett undantag är dock resandeförsel: en privatperson får medföra högst 10 milliliter sådan vätska för eget personligt bruk. Införsel av starka vätskor har i tobakslagen begränsats endast i fråga om privatpersoner, inte i fråga om företag.

2.1.3 Resandeförsel

Punktskattelagstiftningen

Bestämmelser om resandeförsel av produkter som omfattas av den harmoniserade punktbeskattningen finns i punktskattedirektivet. Bestämmelserna har tagits in i den nationella punktskattelagen.

Punktskatt på punktskattepliktiga varor som en privatperson förvärvar för eget bruk och som införs som resandeförsel tas endast ut i den medlemsstat där de punktskattepliktiga varorna förvärvas. Resandeförsel från en annan EU-medlemsstat är således skattefri. Med eget bruk avses förutom privatpersonens personliga bruk även hans eller hennes familjs personliga bruk eller en gåva. Produkter som överlåts mot något som helst vederlag anses ha förts in för kommersiellt syfte. För tobaksprodukter som importerar för annat än eget bruk ska betalas punktskatt på tobak till Finland. Vid fastställandet av om produkterna är avsedda för importörens eget bruk ska särskild hänsyn tas till innehavarens kommersiella ställning och skälen till innehavet, var produkterna finns eller, i tillämpliga fall, det transportsätt som använts, dokumentationen av produkterna, produkternas beskaffenhet och kvantitet.

Enligt punktskattedirektivet kan medlemsstaterna, om de så önskar, i sin nationella lagstiftning föreskriva om en referensnivå för bevisändamål för resandeförseln av tobaksprodukter. Om en resenär för eget bruk importerar tobaksprodukter som förvärvats i en annan medlemsstat i en omfattning som överstiger referensnivåerna, ska resenären visa att produkterna kommer att användas för eget bruk. De nationella referensnivåerna får inte underskrida de specifika mängder per produktgrupp som anges i direktivet, dvs. 800 stycken för cigaretter, 400 stycken för cigariller, 200 stycken för cigarrer och 1 kilogram för röktobak. I fråga om tobaksprodukter har referensnivåerna för punktskattefri resandeförsel inte tagits in i den nationella lagen.

Bestämmelser om skattefrihet för tobaksprodukter som införs som resandeförsel från länder utanför Europeiska unionen finns i punktskattelagen. De mängder som importerar skattefritt baserar sig på rådets direktiv 2007/74/EG om undantag från mervärdesskatt och punktskatt på varor som införs av resande från tredjeländer. En resenär får för eget bruk skattefritt föra in högst 200 cigaretter, 100 cigariller, 50 cigarrer eller 250 gram röktobak. En resande får föra in flera än en tobaksprodukt av de som nämns ovan, om de procentuella andelarna av de skattefria maximikvantiteterna uppgår till sammanlagt högst 100 procent. På andra produkter som omfattas av punktskatt på tobak tillämpas 95 d § i mervärdesskattelagen (1501/1993). Enligt den paragrafen får resande med kommersiella luftfartyg eller fartyg föra in varor till ett värde av högst 430 euro, medan andra resande får föra in varor till ett värde av högst 300 euro.

Enligt lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (1266/1996) tillämpas på resandeförsel mellan landskapet Åland och det

övriga Finland samma bestämmelser som på resandeförsel från länder utanför unionen. Detta beror på att Åland inte hör till EU:s skatteområde, även om Åland hör till EU:s tullområde.

Tullen övervakar resandeförseln som en del av skattekontrollen i fråga om punktbeskattningen.

Tobakslagstiftningen

I tobakslagen finns bestämmelser om begränsningar i resandeförseln av tobaksprodukter. Enligt 62 § får den som inte har fyllt 18 år inte föra in några tobaksprodukter eller nikotinvätskor alls i landet.

Kvantitativt har man för det första begränsat resandeförseln av sådana tobaksprodukter vars detaljhandelsförpackningar inte är försedda med varningstexter på finska och svenska. Enligt 67 § får en privatperson föra in högst följande mängder sådana produkter i landet: 200 cigaretter, 50 cigarrer, 100 cigariller, 250 gram rulltobak, piptobak eller tobak för vattenpipa, 200 dosenheter andra tobaksprodukter eller 250 gram andra tobaksprodukter i lös-vikt samt 10 milliliter nikotinvätska för elektroniska cigaretter. Från och med ingången av augusti 2025 får produkterna föras in endast för eget personligt bruk, inte längre även för familjens bruk eller som gåva.

Resandeförseln av nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter har inte begränsats i tobakslagen.

Den begränsning i tobakslagen som gäller resandeförsel av nikotinpåsar träder i kraft den 1 februari 2026, efter den övergångsperiod på sex månader som ingår i lagen. Efter det får högst 1 000 gram nikotinpåsar föras in för personligt bruk, om detaljhandelsförpackningen inte är försedd med varningstexter på finska och svenska.

Den tillåtna mängden nikotinpåsar på 1 000 gram i tobakslagen är anmärkningsvärt stor jämfört med cigaretter och nikotinhaltiga vätskor för elektroniska cigaretter. Gränserna för resandeförseln av dem har fastställts så att nikotinhalten är densamma och motsvarar 200 milligram nikotin. Gränsen på 1 000 gram för resandeförsel av nikotinpåsar innebär jämfört med dessa en nikotinhalt som är cirka 80 gånger högre, med antagandet att nikotinhalten i nikotinpåsar som införs för personligt bruk som resandeförsel är den högsta nikotinhalten som tillåts i lagen från ingången av augusti 2025, dvs. 16,6 milligram. Som jämförelse kan det också konstateras att resandeförseln av andra tobaksprodukter har begränsats i tobakslagen till 200 dosenheter eller 250 gram produkter i lös-vikt, om detaljhandelsförpackningen inte innehåller hälsovarningar. Med dosenhet avses den mängd av produkten som används på en gång. Den i tobakslagen tillåtna mängden resandeförsel av nikotinpåsar motsvarar 2 000 dosenheter nikotinpåsar som väger ett halvt gram.

Resandeförseln av både cigaretter och nikotinvätskor har i regeringens proposition RP 15/2016 rd bedömts räcka till för cirka 12–15 dagar för de flesta användare. En resandeförsel av nikotinpåsar på 1 000 gram innebär vid användning under 12–15 dagar en daglig användning på cirka 67–83 gram, vilket med en nikotinpåse på ett halvt gram förutsätter att 134–166 nikotinpåsar används dagligen. Gränsen på 1 000 gram, omvandlad till antal dosor med nikotinpåsar, innebär t.ex. 83 dosor som väger 12 gram.

Också resandeförseln av snus och liknande tuggtobak samt tobak för användning i näsan har begränsats i tobakslagen. Högst 1 000 gram av dessa produkter för medföras per kalenderdygn

för eget personligt bruk. Annan införsel av produkterna är helt förbjuden med undantag för produkter i stängda försäljningslokaler eller lager ombord på fartyg och luftfartyg i internationell trafik. Förbudet hänför sig till att försäljning, överlåtelse och förmedling av dessa produkter enligt 51 § i tobakslagen är förbjuden i Finland. När det gäller snus baserar sig försäljningsförbudet på artikel 17 i tobaksdirektivet, enligt vilken det är förbjudet att släppa ut snus på marknaden inom hela EU, med undantag för Sverige som har beviljats undantag i dess anslutningsfördrag. Förbudet mot försäljning av tuggtobak och tobak för användning i näsan är ett nationellt förbud som tobaksdirektivet möjliggör. I Finland har användningen av tuggtobak och tobak för användning i näsan varit liten.

Tullen utövar tillsyn över efterlevnaden av förbud mot införsel och begränsningar av införsel enligt tobakslagen.

2.2 Praxis

2.2.1 Konsumtion och skatteintäkter

En uppskattning av konsumtionen av nikotinpåsar är förenad med osäkerhetsfaktorer, eftersom marknaden har genomgått en stor förändring och konsumtionen verkar ha ökat betydligt. På basis av beskattningsstatistiken kan det uppskattas att den skattepliktiga konsumtionen för närvarande är cirka 660 ton per år, dvs. kalkylmässigt cirka 55 miljoner dosor på 12 gram. Det är dock möjligt att de kommande ändringarna i tobakslagen påverkar mängden skattepliktig konsumtion. Det förbud mot smakämnen som tas in i tobakslagen kan minska den skattepliktiga försäljningen, men å andra sidan kan förbudet mot distansförsäljning öka den.

Det genomsnittliga priset på skattepliktiga nikotinpåsar har mellan sommaren 2024 och våren 2025 på basis av beskattningsuppgifterna varit 0,49 euro per gram, dvs. kalkylmässigt cirka 5,90 euro per 12 gram dosa. Det finns inga närmare uppgifter om produkternas prisintervall, men de billigaste 15 procenten av produkterna kostar cirka 4,20 euro per 12 gram dosa.

Resandeförsel och internetköp av nikotinpåsar och snus mäts genom en enkätundersökning på motsvarande sätt som för cigaretter. Enligt resultaten uppgick resandeförseln av nikotinpåsar till cirka fyra miljoner dosor och antalet internetköp till cirka nio miljoner dosor 2024 (Institutet för hälsa och välfärd, Tupakkatuotteiden matkustajatuonti 2024, på finska). Resandeförseln utgör således cirka 6 procent och internetköpen cirka 13 procent av den totala konsumtionen av nikotinpåsar. Detta innebär att i synnerhet internetköp för närvarande utgör en relativt stor andel av den totala konsumtionen. Resandeförseln av snus uppgick till cirka nio miljoner dosor. Resandeförseln av snus var således enligt enkätundersökningen större än resandeförseln av nikotinpåsar, men snus köps i liten omfattning på nätet. Det finns emellertid skäl till en viss skepsis mot siffrorna, eftersom enkäten är förenad med betydande osäkerhet. Det är exempelvis möjligt att resultaten innehåller en viss undervärdering.

Skattebasen för nikotinhaltiga vätskor för elektroniska cigaretter har varit cirka 9 000 liter per år och mängden har inte förändrats nämnvärt under de senaste åren. Nikotinfria elektroniska cigaretter har anmälts till beskattning endast i mycket liten utsträckning på eget initiativ. Det finns inga beskattningsuppgifter om priserna på vätskor för elektroniska cigaretter, men på basis av utbudet i fysiska butiker kostar en 10 milliliter stor behållare för vätskor för elektroniska cigaretter vanligen cirka 10 euro. Resandeförseln och internetförsäljningen av vätskor för elektroniska cigaretter var enligt en enkätundersökning liten 2024.

Enligt enkätundersökningar har användningen av nikotinpåsar ökat betydligt. Enligt undersökningen Hälsosamma Finland (på finska) (<https://thl.fi/tilastot-ja-data/tilastot->

[aiheittain/terveyden-ja-hyvinvoinnin-edistaminen/aikuisvaeston-hyvinvointi-ja-terveys-terveys-suomi/ennakkotieto](#)) använde fem procent av personerna i arbetsför ålder, dvs. 20–64-åringarna, nikotinpåsar dagligen 2024. År 2022 var motsvarande andel två procent. Användningen har blivit vanligare i synnerhet bland män där den dagliga eller sporadiska användningen av nikotinpåsar ökade från åtta procent 2022 till 16 procent 2024. Mest nikotinpåsar används av män under 40 år, av vilka 24 procent använder nikotinpåsar åtminstone sporadiskt.

Den regelbundna användningen av elektroniska cigaretter har förblivit liten i Finland. År 2024 använde en procent av männen och kvinnorna i åldern 20–64 år nikotinhaltiga elektroniska cigaretter dagligen enligt enkäten Hälsosamma Finland.

Det är också vanligt att unga använder nikotinpåsar, enligt enkätundersökningar. Enligt den europeiska skolundersökningen (ESPAD) (<https://www.julkari.fi/handle/10024/150084>) uppgav 31 procent av pojkarna och 17 procent av flickorna i åldern 15–16 år att de någon gång använt nikotinpåsar 2024 och 11 procent av pojkarna och tre procent av flickorna hade använt dem dagligen. Enligt resultaten är användningen av nikotinpåsar något vanligare än användningen av snus. År 2024 hade 26 procent av pojkarna och 13 procent av flickorna någon gång använt snus, cirka sju procent av pojkarna och tre procent av flickorna uppgav att de använder snus dagligen.

Nio procent av pojkarna och 13 procent av flickorna uppgav att de dagligen använder elektroniska cigaretter. Fler än tidigare hade testat elektroniska cigaretter, 40 procent av de unga, medan motsvarande andel 2019 var 34 procent.

2.2.2 Vätskor för elektroniska cigaretter

Nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade sommaren 2024 ett prejudikat om punktskatteplikt för nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter (HFD 2024:67). I prejudikatet var det fråga om huruvida de aromkoncentrat och propylenglykol- och vegetariska glycerinpreparat som specificerades i säljarens begäran om förhandsavgörande till Skatteförvaltningen var nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter, ämnade att förångas, som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om tobaksaccis. Produkterna hade flera användningsområden och kunde användas både i elektroniska cigaretter och till exempel i livsmedel. Produkterna hade tillverkats utanför Finland och de importerades till Finland och såldes i sina originalförpackningar. Punktskattelagens uppskovsförfarande tillämpades inte på dem. Säljaren hörde till landets ledande kedjor för varumärken för elektroniska cigaretter och hade köpt produkterna av partihandlare i Finland. I målet skulle det med tanke på punktskatteplikten för tobaksprodukter särskilt bedömas vilken betydelse detaljhandelsstället för produkterna hade och för vilket användningssyfte konsumenterna köpte dem.

Enligt högsta förvaltningsdomstolen utgörs inom punktskatteförfarandet en skattepliktig händelse av produktens framställning, mottagande från en medlemsstat eller import från ett land utanför unionen. Skattskyldigheten uppkommer då de punktskattepliktiga produkterna frisläpps för konsumtion. Om uppskovsförfarandet inte tillämpas, anses produkterna ha frisläppts för konsumtion genast när de har importerats till Finland eller här tagits emot från en annan medlemsstat. Enligt högsta förvaltningsdomstolen förutsätter ett fungerande punktskattesystem att produktens användningssyfte, som är avgörande med tanke på tillämpningen av punktskattelagstiftningen, måste kunna definieras redan när produkten anländer till Finland. Detta användningssyfte kan inte längre variera enligt produktens detaljförsäljningsställen.

Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att en del av de produkter som avsågs i begäran om förhandsavgörande skulle anses som livsmedel som inte är punktskattebelagda, trots att de såldes i specialaffärer för e-cigarett. Det var fråga om internationellt kända varumärken inom livsmedelsindustrin som inte ansågs vara ämnade att förångas. Däremot var produkter som tillverkats av ett företag som är känt som tillverkare av vätskor för elektroniska cigaretter och vars produktnamn antydde att de tillverkats för att användas som basvätska för elektroniska cigaretter enligt högsta förvaltningsdomstolen sådana vätskor för elektroniska cigaretter som omfattades av tobaksaccis.

Efter högsta förvaltningsdomstolens prejudikat faller en betydande mängd av de vätskor som de facto används i elektroniska cigaretter utanför tillämpningsområdet för lagen om tobaksaccis (se Koivuniemi L. och Lax P., Nikotiinittomien sähkösavukkeiden verotus – katsaus päätökseen KHO 2024:67, Verotus-lehti 4/2024, s. 434, på finska).

Det är dock fortfarande motiverat att nikotinfria basvätskor och smaksatta vätskor som används i vätskor för elektroniska cigaretter omfattas av skatten. Såsom konstaterades vid beredningen av tobaksaccis på vätskor för elektroniska cigaretter 2016 (RP 138/2016 rd) finns det både statsfinansiella skäl och folkhälsoskäl för beskattning av nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter. Vätskor för elektroniska cigaretter är ur skadesynpunkt tobakssubstitut oberoende av nikotinhalt. Tobaksaccisen är inte endast en nikotinskatt, utan skatten reflekterar också annan skada som följer av rökning. Syftet med accisen är att stöda tobakslagens mål att särskilt förebygga det att barn och unga börjar röka. Rökning av nikotinfria vätskor kan fungera som en inkörsport till användning av antingen nikotinhaltiga elektroniska cigaretter eller traditionella tobaksprodukter. Under de senaste åren har det på marknaden kommit ut nya slags produkter, s.k. vape-enheter, som i allmänhet är nikotinfria engångsprodukter som påminner om elektroniska cigaretter. Vape-enheterna är avsedda för nya, unga användargrupper. De lockar användarna med färgglada och lekfulla utseenden och söta dofter. Enheterna kan till exempel påminna om överstrykningspennor, hörlursfodral, leksaker eller seriefigurer. (Institutet för hälsa och välfärd, Sätkösavuke, <https://thl.fi/aiheet/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/tupakka/tupakkatuotteet-ja-sahkosavuke/sahkosavuke>, på finska, hämtad 9.6.2025)

Dessutom kan även nikotinfria vätskor orsaka konkreta men för hälsan. Även om en del nikotinfria vätskor används allmänt i andra syften, bl.a. i kosmetik, finns det fortfarande inga systematiska uppgifter om deras effekter vid användning i elektroniska cigaretter, dvs. som förångade och inhalerade vätskor. Enligt Institutet för hälsa och välfärd är det dock känt att det i vätskor och aerosoler i elektroniska cigaretter har påträffats flera skadliga ämnen och att det också vid upphettning av nikotinfria vätskor till aerosoler uppstår skadliga ämnen såsom olika aldehyder. Den söta smaken eller doften framställs med många kemikalier som inte är avsedda för inhalering. Även en smaklös basvätska, såsom propylenglykol eller vegetabilisk glycerol, omvandlas vid upphettning. De skadliga föreningar som bildas av dessa kan orsaka inflammation i lungorna och skada cellerna. De är också skadliga för munhälsan. (Institutet för hälsa och välfärd, Sätkösavuke, <https://thl.fi/aiheet/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/tupakka/tupakkatuotteet-ja-sahkosavuke/sahkosavuke>, på finska, hämtad 9.6.2025)

År 2022 meddelade högsta förvaltningsdomstolen ett prejudikat om mervärdesbeskattningen av smaksatta vätskor, HFD 2022:78. Näringsverksamheten för det bolag som överklagat skatterättelsenämndens beslut bestod i huvudsak av försäljning till konsumentkunder av e-cigarett, aromförstärkare, dvs. smaksatta vätskor, batterier och övriga tillbehör som hänförde sig till e-rökning. I målet var det fråga om huruvida den nedsatta skattesatsen för livsmedel eller den allmänna skattesatsen skulle tillämpas på de smaksatta vätskor som företaget sålde.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att olika smaksatta vätskor i livsmedelsbutiker ingick i butikernas livsmedelssortiment och i det sammanhanget i regel fick betraktas som avsedda att användas som livsmedel. Bolaget sålde emellertid i sina specialbutiker för e-cigarett främst produkter som i allmänhet kunde kombineras med e-rökning. De smaksatta vätskor som såldes av bolaget kunde därmed kombineras med e-rökning utifrån sitt sammanhang. På basis av den samlade bedömningen fick enligt högsta förvaltningsdomstolen de smaksatta vätskor som såldes av bolaget anses ha sålts i syfte att ångas i samband med användning av e-cigarett. De var inte att anses som livsmedel vars försäljning var föremål för nedsatt skattesats. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att principen om skatteneutralitet inte heller utgjorde något hinder för tillämpning av olika skattesatser, eftersom genomsnittskonsumenten köper produkter för smaksättning av drycker och livsmedel och för bakning i en livsmedelsbutik och inte i en affär som fokuserar på försäljning av produkter som hänför sig till e-rökning. När smaksatta vätskor köps i en affär som fokuserar på försäljning av produkter som hänför sig till e-rökning, kan köpet inte anses motsvara samma behov som genomsnittskonsumentens köp i en livsmedelsaffär.

I sina avgöranden om tobaksaccis och mervärdesskatt har högsta förvaltningsdomstolen bedömt försäljningsställets betydelse på olika sätt. I båda prejudikaten har den skattemässiga behandlingen av nikotinfria vätskor inte bedömts samtidigt med tanke på både punktbeskattningen och mervärdesbeskattningen. Efter prejudikaten i fråga är det möjligt att samma produkt såld på samma plats vid mervärdesbeskattningen tolkas som såld för användning i e-cigarett på basis av försäljningsstället, men vid punktbeskattningen som livsmedel på basis av det användningssyfte som definierats vid tidpunkten för införseln. Om samma produkt såld i samma butik vid mervärdesbeskattningen betraktas som tobaksprodukt, men inte vid punktbeskattningen, skulle det leda till en inkonsekvent och oklar situation med tanke på beskattningen.

Starka nikotinvätskor

Tullen har i sina utlåtanden i samband med ändringen av tobakslagen och lagen om tobaksaccis lyft fram behov av att ändra regleringen av vätskor som innehåller mer än 20 milligram nikotin per milliliter.

I fråga om tobakslagen föreslog Tullen i sitt utlåtande till social- och hälsovårdsministeriet (VN/11255/2023 och VN/29848/2024) att lagstiftningen om starka nikotinvätskor och nikotinvätskor för läkemedelsändamål som avses i 64 § i tobakslagen ska ses över. Tullen hade upptäckt brister och inkonsekvenser i bestämmelserna om införsel av dessa vätskor som innehåller nikotin.

När det gäller tobaksaccisen föreslog Tullen i sitt utlåtande om regeringens proposition RP 97/2024 rd för riksdagen att definitionen av vätska för elektroniska cigaretter utvidgas till att gälla också sådana vätskor som innehåller nikotin och är avsedda för förångning och har en nikotinhalt som överstiger 20 milligram per milliliter. Tullen påpekade att brott mot importförbudet i tobakslagen bestraffas som smuggling och att smuggling av nikotinvätska som omfattas av tobaksaccis också uppfyller rekvisitet för skattebedrägeri¹. Eftersom stark nikotinvätska inte omfattas av tobaksbeskattningen, behandlas smuggling av nikotinvätska

¹ Se i anslutning till detta högsta domstolens prejudikat HD 2024:39 samt utkastet till regeringsproposition om skydd mot självinkriminering som sändes på remiss den 11 juni 2025 (VM058:00/2025).

därtill inte som skattebrott. Av detta följer enligt utlåtandet att smuggling av starkare nikotinvätska straffas lindrigare än smuggling av svagare nikotinvätska. Enligt Tullen är det skäl att beakta att den skatteskuld som följer av beskattningsbeslutet ska utgöra en betydande faktor som förhindrar missbruk. Dessutom påpekade Tullen att tobakslagens införselbestämmelser om starka nikotinvätskor endast gäller resandeförsel av privatpersoner och således inte ska tillämpas på fall som gäller kommersiell import. Tullen har enligt sin egen tolkning inte förutsättningar att ingripa i kommersiell import av starka nikotinvätskor på straffrättsliga grunder, om inte dessa vätskor börjar omfattas av tobaksaccisen på samma sätt som andra nikotinvätskor, tobaksprodukter och rökfria nikotinprodukter, dvs. nikotinpåsar.

2.2.3 Resandeförsel

Gränsen på 1 000 gram för resandeförsel av snus enligt tobakslagen är ovillkorlig. Privatpersoner får inte föra in mer än 1 000 gram sådana produkter. Bestämmelsen i lagen om tobaksaccis begränsar inte importen, utan frågan gäller när produkterna anses vara importerade för eget bruk och således skattefria.

Brott mot tobakslagens begränsningar, såsom den kvantitativa begränsningen av resandeförsel, uppfyller rekvisitet för smugglingsbrott enligt strafflagen (39/1889). I den administrativa beskattningsprocessen bedöms grunderna för skattefrihet för resandeförsel – dvs. huruvida produkterna har förts in för eget bruk – självständigt i förhållande till brott mot begränsningarna i tobakslagen. Enbart det faktum att mängden införd snus överstiger den mängd som i tobakslagen tillåts för personligt bruk utgör inte grund för att ta ut punktskatt på snus (HFD 13.9.2017/4386).

Faktorer som enligt punktskattelagen ska beaktas vid bedömningen av eget bruk är innehavarens kommersiella status och skäl för att inneha produkterna, den plats där produkterna finns och det använda transportsättet, dokument som hänför sig till produkterna, produkternas beskaffenhet och kvantitet samt andra därmed jämförbara relevanta omständigheter. I rättspraxis har importens privata och kommersiella karaktär bedömts från fall till fall och genom en helhetsbedömning. Högsta förvaltningsdomstolen fastställde i sitt prejudikat HFD 2005:39 om resandeförsel av alkoholdrycker att man vid bedömningen av huruvida införseln är kommersiell ska beakta särdragen i varje enskilt fall, såsom resenärens levnadsvanor och rutiner, och bedömningen ska alltid göras från fall till fall och att frågan om huruvida införseln av alkoholdrycker är kommersiell avgörs utifrån en totalbedömning av omständigheterna i ärendet med tillämpning av bedömningskriterierna i lagstiftningen.

Förutsättningarna för resandeförsel i tobakslagen och lagen om tobaksaccis avviker från varandra. Enligt tobakslagen får snus föras in endast för personligt bruk, men enligt lagen om tobaksaccis får snus förutom för eget bruk också skattefritt föras in för importörens egen familjs bruk och som gåva vederlagsfritt.

Utifrån prövning från fall till fall betraktas som skattefri resandeförsel i beskattnings- och rättspraxis ofta en mängd snus som betydligt överskrider gränsen för resandeförsel på 1 000 gram enligt tobakslagen, om importören kan anses ha fört in snuset för eget bruk (t.ex. Helsingfors förvaltningsdomstol 19.10.2018 18/0848/1). Den mängd snus som i straffprocessen har konstaterats ha överskridit den tillåtna mängden för personligt bruk har i den administrativa beskattningsprocessen kunnat anses ha förts in för eget bruk.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att i enlighet med det beslut som fattades vid regeringens halvtidsöversyn höja punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter och nikotinpåsar med 30 miljoner euro 2026. Genom skattehöjningarna strävar man utöver skatteintäkter efter att åstadkomma en prisstegring på dessa produkter och därigenom förebygga tobaksrelaterade skador.

Syftet med propositionen är dessutom att förtydliga bestämmelserna om skatteplikt för nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter för att lösa det problem som konstaterats i högsta förvaltningsdomstolens prejudikat samt att förenhetliga den skattemässiga behandlingen av nikotinvätskor av olika styrkor.

Syftet med propositionen är också att förtydliga skattekontrollen och beskattningen av resandeförsel av snus och nikotinpåsar.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Skattehöjningar

I propositionen föreslås det att punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter och nikotinpåsar höjs så att skattehöjningen motsvarar målet för skatteintäkterna vid halvtidsöversynen. Punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter och nikotinpåsar höjs med i genomsnitt 37 procent. Skattehöjningen för nikotinpåsar är i genomsnitt cirka 37 procent och för vätskor för elektroniska cigaretter cirka 33 procent. Också efter höjningen ska skatten på rökfria nikotinprodukter i vätskeform vara densamma som skatten på vätskor för elektroniska cigaretter.

I fråga om nikotinpåsar höjs både skatten per enhet och den värderelaterade skatten. Dessutom höjs minimiskatten så att skatten på billigare produkter stiger ungefär lika mycket som skatten på produkter i genomsnittsprisklassen. Skattehöjningen för de billigaste produkterna är cirka 0,60 euro per 12 gram dosa, för produkter i genomsnittsprisklassen cirka 0,67 euro per dosa och för dyrare produkter cirka 0,80 euro per dosa. Punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter höjs med 1,00 euro per vätskebehållare på 10 milliliter.

I tabellen nedan presenteras de nuvarande och föreslagna skattebeloppen enligt produktgrupp.

Tabell 2. Gällande och föreslagna skattenivåer för vätskor för elektroniska cigaretter och rökfria nikotinprodukter.

	Nuvarande skatt per enhet, cent/enhet	Föreslagen skatt per enhet, cent/enhet	Nuvarande värderelaterad skatt, % av detaljhandelspriset	Föreslagen värderelaterad skatt, % av detaljhandelspriset	Nuvarande minimiskatt cent/g	Föreslagen minimiskatt cent/g
Vätska för elektroniska cigaretter	30,00 cent/ml	40,00 cent/ml	-	-	-	-

	Nuvarande skatt per enhet, cent/enhet	Föreslagen skatt per enhet, cent/enhet	Nuvarande värderelaterad skatt, % av detaljhandelspriset	Föreslagen värderelaterad skatt, % av detaljhandelspriset	Nuvarande minimiskatt cent/g	Föreslagen minimiskatt cent/g
(nikotinhaltig och nikotinfri)						
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform (nikotinpåse)	10,00 cent/g	12,00 cent/g	10 %	15 %	14,00 cent/g	19,00 cent/g
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	30,00 cent/ml	40,00 cent/ml	-	-	-	-

4.1.2 Vätskor för elektroniska cigaretter

Definitionen av nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter preciseras i fråga om användningsändamålet. Av den föreslagna bestämmelsen framgår i fortsättningen uttryckligen att nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter omfattas av tobaksaccis både när de är avsedda för förångning med hjälp av elektroniska cigaretter eller på något annat motsvarande sätt och när de säljs för att användas eller används för detta ändamål. Användningsändamålet bestäms inte alltid i samband med att en produkt blir färdig eller importerar, utan det kan bestämmas eller ändras först efter färdigställandet eller importen. Till lagen om tobaksaccis fogas dessutom för tydlighetens skull en bestämmelse om skattskyldighet i dessa situationer. Utöver importörer kan också detaljförsäljare och användare vara skattskyldiga.

Dessutom föreslås det i propositionen att också nikotinvätskor som innehåller mer än 20 milligram nikotin per milliliter och som används i elektroniska cigaretter ska bli skattepliktiga. Ändringen förenhetligar den skattemässiga behandlingen av vätskor som är avsedda för förångning i elektroniska cigaretter, som används eller säljs för förångning oberoende av nikotinhalt. Nikotinvätskor som omfattas av läkemedelslagen ska även i fortsättningen stå utanför beskattningen.

4.1.3 Resandeförsel

För att förtydliga bestämmelserna om resandeförsel av snus och nikotinpåsar föreslås det i propositionen att tobakslagstiftningens och skattelagstiftningens bestämmelser om en kvantitativ begränsning av resandeförseln förenhetligas till vissa delar.

Den skattefria resandeförseln av snus, tuggtobak och tobak för användning i näsan ska i punktskattelagen begränsas till 200 gram.

Det föreslås att det för nikotinpåsar ska föreskrivas en motsvarande maximimängd på 200 gram för skattefri resandeförsel som för snus. Till skillnad från snus, tuggtobak och tobak för användning i näsan gäller den gräns för resandeförsel av nikotinpåsar som anges i tobakslagen endast de produkter som inte är försedda med varningspåskrifter på finska och svenska. Gränsen för resandeförsel i tobakslagen träder i kraft den 1 februari 2026.

Snus och nikotinpåsar får även i fortsättningen importeras skattefritt för eget bruk och inte enbart för importörens personliga bruk på samma sätt som enligt tobakslagen. I fråga om användningsändamålet förblir bestämmelserna således förenliga med bestämmelserna om resandeförsel av andra punktskattepliktiga produkter.

Tobaksaccis ska betalas på den mängd snus och nikotinpåsar som importeras för annat än eget bruk, också för den del som understiger 200 gram. Om snus eller nikotinpåsar i sin helhet importeras för annat än eget bruk, ska tobaksaccis betalas för all införd snus eller alla införda nikotinpåsar.

Den gräns på 200 gram för skattefrihet vid resandeförsel som föreslås i lagen om tobaksaccis är ingen kvantitativ importgräns och det är således inte fråga om en begränsning av den fria rörligheten för varor. Det är fråga om hur mycket produkter en privatperson kan föra med sig skattefritt. Ur skattelagstiftningens synvinkel kan man importera mer produkter genom att iaktta förfarandebestämmelserna för kommersiell import och genom att betala skatter. Importen av dessa produkter har begränsats i annan lagstiftning, såsom tobakslagstiftningen.

Det föreslås inga ändringar i bestämmelserna om resandeförsel av privatpersoner från länder utanför EU. Regleringen grundar sig på EU-lagstiftningen.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna skatteändringarna beräknas öka statens intäkter från tobaksaccisen med cirka 30 miljoner euro på årsnivå jämfört med en situation där skattenivåerna inte ändras. Ökningen av intäkterna från tobaksaccisen 2026 stannar på cirka 10 miljoner euro på grund av inverkan av redovisningsperioderna för punktskatten samt på grund av att de skattskyldiga kan förutses förbereda sig på skattehöjningarna genom att lagra produkter före skattehöjningen.

Det är allmänt känt att de skattskyldiga vidtar förberedelser inför skattehöjningarna, och man försöker förutse omfattningen och konsekvenserna av den upplagring som föregår höjningarna. I fråga om nikotinpåsar kan de skattskyldiga inte genom upplagring öka vinsten från sina produkter, eftersom den värderelaterade punktskatten på tobak ska betalas för det pris som produkter säljs för till konsumenterna. Enligt lagen om tobaksaccis ska den skattskyldige innan sådana tobaksprodukter som beskattas värdebaserat eller med minimiskatt frisläpps för konsumtion i Finland förse produkterna med prisetiketter som fästs på detaljhandelsförpackningen under ett skyddshölje eller med sådan text som trycks på detaljhandelsförpackningen och av vilket detaljhandelspriset framgår. Upplagringen påverkar bara tidpunkten för den pristegring och den skatteintäktsökning som följer av skattehöjningarna.

De föreslagna skattehöjningarna ökar intäkterna av andra skatter med uppskattningsvis 7 miljoner euro och ökar de indexbundna utgifterna för inkomstöverföring med uppskattningsvis cirka 12 miljoner euro från och med 2027. De föreslagna skatteändringarnas stärkande inverkan på den offentliga ekonomin beräknas vara ca 25 miljoner euro 2027.

Uppskattningarna av skatteintäkterna är förenade med betydande osäkerhet. Nikotinpåsar som säljs har i sin helhet omfattats av tobaksaccis först efter ingången av juli 2024 och samtidigt verkar utbudet och konsumtionen av nikotinpåsar ha ökat. Bedömningen av konsumtionen försvåras också av att utvecklingen av konsumtionen också kan påverkas av ändringen av

tobakslagens bestämmelser om nikotinpåsar, såsom begränsningen av smakämnen i nikotinpåsar och förbudet mot distansförsäljning.

Däremot verkar den skattepliktiga konsumtionen av nikotinhaltiga vätskor för elektroniska cigaretter ha stabiliserats, men den faktiska konsumtionen av nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter kan inte uppskattas.

Det finns inte heller några forskningsdata om hur prisförändringarna på nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter påverkar den skattepliktiga konsumtionen. Skattehöjningen kan minska den skattepliktiga konsumtionen av nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter eller överföra konsumtionen från den skattepliktiga konsumtionen till produkter som skaffats genom resandeförsel eller olaglig förmedling. Det är också möjligt att den minskade konsumtionen ersätts med en ökad konsumtion av snus eller andra tobaksprodukter. Det är svårt att uppskatta omfattningen av alla dessa möjliga konsekvenser, men det kan ändå anses sannolikt att skattehöjningen minskar den skattepliktiga konsumtionen av nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter. Vid bedömningen av ökningen av skatteintäkterna har man därför använt den uppskattade priselasticiteten för efterfrågan för andra traditionella tobaksprodukter $-0,38$ för att beskriva den minskning av den skattepliktiga konsumtionen av nikotinpåsar som följer av skattehöjningen. Problemet med bedömningen när det gäller vätskor för elektroniska cigaretter är dock att det inte finns några uppgifter om deras konsumtion annat än i fråga om vätskor som innehåller nikotin. Det är således inte meningsfullt att göra en motsvarande bedömning för vätskor för elektroniska cigaretter.

Den prisstegring i euro som skatteändringen medför beror på dosans vikt. Exempelvis stiger priserna på en dosa på 12 gram inklusive mervärdesskatt med cirka 0,75–1,00 euro så att prisstegringen i euro ökar något i och med att produktens utgångspris stiger. Priset på en nikotinpåse till genomsnittspris, cirka 5,90 euro, stiger med cirka 0,80 euro per dosa, dvs. till cirka 6,70 euro. Procentuellt sett minskar prisstegringen något i och med att utgångspriset för produkten stiger. Exempelvis skulle priserna på billigare produkter stiga med cirka 18 procent och priserna på produkter i genomsnittsprisklassen med cirka 14 procent. I prisuppskattningarna har man utgått från att skattehöjningarna till fullt belopp överförs till konsumentpriserna.

När detaljhandelspriserna stiger på grund av skattehöjningarna minskar konsumtionen av nikotinpåsar med cirka fem procent beräknat med den ovannämnda priselasticiteten jämfört med en situation utan skattehöjningar. En del av den minskade totalkonsumtionen ersätts dock sannolikt på det sätt som beskrivs ovan framför allt med en ökad konsumtion av icke skattepliktiga nikotinpåsar eller snusförpackningar, varvid befolkningens konsumtion av nikotin- och tobaksprodukter inte minskar på motsvarande sätt.

Priset på vätskor för elektroniska cigaretter höjs med 1,25 euro per vätskebehållare på 10 milliliter. En vätskebehållare kostar vanligen cirka 10 euro, varvid priset förändringen är 12,5 procent.

Den kvantitativa begränsning som föreslås för skattefri resandeförsel kan minska resandeförseln av nikotinpåsar och snus. Minskningen gäller endast sådana situationer där en resenär för eget bruk för in över 200 gram nikotinpåsar eller snus. Av resultaten av den enkätundersökning som mätte resandeförseln är det möjligt att i fråga om snus analysera att mer än hälften av dem som fört in snus har importerat över 200 gram snus på en gång.

Importvolymerna varierar kraftigt och är som högst flera kilogram. Motsvarande uppgifter finns inte tillgängliga för nikotinpåsar. Det är således svårt att uppskatta hur stor volym av resandeförsel den föreslagna bestämmelsen omfattar och om det i praktiken är möjligt att

beskatta hela denna importvolym, vilket skulle medföra den möjliga ökningen av skatteintäkterna. Vidare är det svårt att uppskatta hur mycket den föreslagna bestämmelsen minskar resenärernas resandeförsel av nikotinpåsar eller snus. En eventuell minskning kan ersättas med en ökning av den skattepliktiga konsumtionen av tobaks- och nikotinprodukter, varvid ändringen kan öka intäkterna från punktskatten på tobak, men å andra sidan är det möjligt att minskningen ersätts med en ökning av den olagliga förmedlingen av nikotinpåsar eller snus. Det går således inte att bedöma de totala konsekvenserna för både konsumtionen av nikotinpåsar och snus och skatteintäkterna från dem. Det är dock sannolikt att effekten på intäkterna av punktskatten på tobak blir liten.

Det ändringsförslag som gäller nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter återställer beskattningspraxisen till läget före högsta förvaltningsdomstolens beslut sommaren 2024, som i praktiken begränsade mängden nikotinfria vätskor som omfattas av tobaksaccisen. Redan innan prejudikatet meddelades anmälades nikotinfria vätskor dock på eget initiativ till beskattning endast i liten utsträckning, så det kan förväntas att den beskattade mängden nikotinfria vätskor inte kommer att öka nämnvärt i och med ändringen. Å andra sidan kan bestämmelsen öka beskattningen av nikotinfria vätskor genom Skatteförvaltningens granskningsverksamhet, vilket på längre sikt kan bidra till att dessa i större utsträckning omfattas av punktskatten på tobak och öka intäkterna från punktskatten. Ökningen av skatteintäkterna kommer dock sannolikt att vara liten åtminstone i initialskedet.

Om starka nikotinvätskor som innehåller mer än 20 milligram nikotin per milliliter börjar omfattas av punktskatt på tobak kan det minska den kommersiella importen och återförsäljningen av sådana vätskor i Finland t.ex. i utspädd form, eftersom påföljderna av importen i och med produkternas skatteplikt blir större än för närvarande på grund av skatten.

På grund av de föreslagna höjningarna av punktskatten på tobak beräknas förändringen av konsumentprisindexet på grund av skattehöjningen på årsnivå vara ca 0,03 procentenheter större än utan höjningar.

Den föreslagna höjningen av punktskatten på tobak kan påverka olika aktörer inom tobaks- och nikotinindustrin på olika sätt beroende på t.ex. företagets produktsortiment, storlek och marknadsställning. Även internationellt sett har tobaksmarknaden i Finland varit mycket koncentrerad, och man kan se en liknande utveckling på marknaden för nikotinpåsar. Stora skattehöjningar kan leda till en situation där tobaks- och nikotinmarknaden blir ännu mer koncentrerad. Detta kan också påverka aktörernas verksamhetsförutsättningar i Finland.

Samhälleliga konsekvenser

Till följd av skattehöjningen beräknas konsumtionen av nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter minska. Jämfört med traditionella tobaksprodukter är konsumtionen av nikotinpåsar vanligare i yngre åldersklasser och fördelas jämnare på olika utbildningsgrupper, vilket innebär att eventuella hälsofördelar också i någon mån riktas mera till dessa grupper. Nyttan av de minskade hälsorisker som en minskad konsumtion medför kommer dock sannolikt att realiseras först på lång sikt.

Skattehöjningarna för traditionella tobaksprodukter har bedömts vara regressiva, dvs. de påverkar betydligt mera de lägre inkomstklasserna än de högre inkomstklasserna. Det finns inga tillgängliga uppgifter om förbrukningen av nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter enligt inkomstklass, vilket innebär att skattehöjningens konsekvenser för de disponibla inkomsterna i olika inkomstklasser inte kan bedömas på motsvarande sätt.

Eftersom en större andel av dem som använder nikotinpåsar är män, kommer de föreslagna skattehöjningarna att i större utsträckning beröra män än kvinnor.

Höjningen av skatten på nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter kan leda till ökad smuggling och olaglig förmedling av tobaksprodukter, eftersom prisskillnaden mellan Finland och närområdena är stor. En ökad prisskillnad kan dessutom leda till en ökning av sådan införsel där produkter som genom resandeförsel lagligen förts in i landet förmedlas vidare illegalt inom landet.

Konsekvenser för myndigheterna

Den föreslagna begränsningen på 200 gram för skattefri resandeförsel av snus, tuggtobak och tobak för användning i näsan samt nikotinpåsar kan bedömas förtydliga Tullens och Skatteförvaltningens tillsyn och stärka dess effektivitet. Dessutom förenklar och effektiviserar denna begränsning beskattningen av snus och nikotinpåsar i olika skeden av beskattningsprocessen, inklusive bedömningen av ärenden vid ändringssökande.

De föreslagna ändringarna bedöms ha ringa konsekvenser för Skatteförvaltningens och Tullens interna arbetsförfaranden och kundanvisningar.

Dessutom medför ändringarna små informationssystemkostnader av engångsnatur för Tullen och Skatteförvaltningen på grund av uppdateringar av skattenivåerna.

5 Alternativa handlingsvägar

Det är möjligt att rikta skattehöjningen på nikotinpåsar till både skatten per enhet och den värderelaterade skatten eller endast till någondera. Om höjningen helt och hållet skulle riktas till skatten per enhet, skulle det medföra samma skattehöjning i euro för produkter i alla prisklasser. Det kan vara möjligt att en tyngdpunkt på skatten per gram leder till att nikotinpåsararnas vikt minskar och nikotinhalten ökar, varvid konsumtionen per gram kan minska, men nikotinintaget inte minskar. Å andra sidan skulle en höjning som endast gäller den värderelaterade skatten höja tobaksaccisen i euro mindre på produkter i genomsnittsprisklassen än på billigare produkter. Genom att höja minimiskattenivån kan man dock trygga en viss miniminivå på skatten i euro. Vid beredningen har man stannat för det föreslagna sättet att genomföra skattehöjningen, eftersom man genom det kan trygga en skattenivå som anses tillräcklig för produkter i alla prisklasser, både i euro och i förhållande till produktens pris.

Den kvantitativa gränsen för skattefri resandeförsel av snus och nikotinpåsar kunde fastställas till en lägre nivå än den föreslagna, t.ex. till 200 gram på samma sätt som i Sverige. En privatperson får från en annan EU-medlemsstat ta med sig högst den nämnda mängden nikotinpåsar till Sverige för eget och familjens bruk på en gång. Mängden resandeförsel av snus från andra EU-medlemsstater har inte begränsats. Det kan antas att resandeförseln av snus från andra medlemsstater till Sverige är liten, eftersom det är förbjudet att sälja snus annanstans inom EU än i Sverige. På resandeförsel från länder utanför EU tillämpas i Sverige motsvarande bestämmelser som baserar sig på EU-lagstiftningen som i Finland.

Även i Spanien och Slovakien har den skattefria resandeförseln av nikotinpåsar från en annan EU-medlemsstat begränsats. I Spanien är gränsen för skattefri resandeförsel 250 gram och i Slovakien 500 gram.

Trots att de föreslagna mängderna skattefria resandeförsel av snus och nikotinpåsar är anmärkningsvärt stora, såsom det har framförts i avsnitt 2.2.3, har man i propositionen stannat för att föreslå gränser som är enhetliga med tobakslagen för att den regleringshelhet som gäller resandeförsel och skattekontrollen ska vara tydlig.

6 Remissvar

Under remissbehandlingen lämnades 25 utlåtanden om utkastet till proposition.

Myndigheterna och social- och hälsovårdsorganisationerna förordade de föreslagna skattehöjningarna. Vissa organisationer som företräder näringslivet och skattebetalarna ansåg att riktandet av beskattningen till konsumtionsbeskattning går i rätt riktning. Skatteförvaltningen och Tullen lyfte fram eventuella konsekvenser för hur konsumtionen styrs till den olagliga marknaden och de resursbehov som tillsynen medför.

Företrädare för handeln samt försäljare och användare av tobaks- och nikotinprodukter motsatte sig de föreslagna skattehöjningarna eller ansåg att de är för stora. Till följd av höjningarna skulle den redan nu höga skattefria konsumtionen öka ytterligare och de eftersträlvade ökningarna av skatteintäkter och hälsofördelarna skulle sannolikt inte uppnås. Konsumtionen bör styras till inhemsk laglig handel där försäljningen är övervakad. Flera remissinstanser inom näringslivet som tillverkar eller säljer nikotinprodukter ansåg dessutom att nikotinpåsar och elektroniska cigaretter är mindre skadliga än tobaksprodukter för rökning och att beskattningen av dem således bör vara lindrigare. En del av aktörerna inom tobaks- och nikotinbranschen ansåg att den uppskattning av skatteinkomsterna som presenterats är övervärderad.

Myndigheterna och social- och hälsovårdsorganisationerna understödde ändringarna i definitionen av nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter samt att starka nikotinvätskor börjar omfattas av punktskatten på tobak. Tullen betonade att ändringen stärker förundersökningsmyndighetens möjligheter att ingripa i kommersiell import av starka nikotinvätskor till den olagliga marknaden.

Största delen av remissinstanserna understödde en begränsning av den skattefria resandeförseln. Flera remissinstanser ansåg dock att den föreslagna gränsen på 1 000 gram för skattefria resandeförsel är för hög och föreslog en betydande sänkning av gränsen. Detta stöddes av alla social- och hälsovårdsorganisationer. Även vissa organisationer som representerar handeln, turism- och restaurangbranschen samt skattebetalarna samt vissa aktörer som representerar nikotinpåssektorn understödde en sänkning av gränsen för resandeförseln jämfört med förslaget. Dessa ansåg bland annat att en begränsning av mängden resandeförsel skulle styra konsumenterna att köpa nikotinpåsar i Finland. Social- och hälsovårdsministeriet ansåg att den föreslagna gränsen är hög, men konstaterade att den är förenlig med begränsningen i tobakslagen. Skatteförvaltningen understödde den föreslagna ändringen, men föreslog en precisering av lagen i fråga om inom vilken tidsperiod den föreslagna gränsen för resandeförsel ska granskas. Ingen remissinstans motsatte sig införandet av en begränsning av den skattefria resandeförseln.

Utifrån remissvaren har den föreslagna gränsen för skattefria resandeförsel sänkts från 1 000 gram till 200 gram.

Motiveringen till propositionen har också kompletterats och preciserats till vissa delar, men i övrigt har propositionen inte ändrats med anledning av utlåtandena på de grunder som framgår av propositionen.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om tobaksaccis

7 §. Paragrafen innehåller definitioner av produkter som omfattas av tobaksaccis. Vätskor för elektroniska cigaretter definieras i 3 mom.

Starka nikotinvätskor för förångning som innehåller mer än 20 milligram nikotin per milliliter ska omfattas av tobaksaccisen. Därför föreslås det att definitionen av vätska för elektroniska cigaretter i 3 mom. ändras. Vätskor för elektroniska cigaretter ska inte längre definieras med en hänvisning till definitionerna i 2 § i tobakslagen, utan både nikotinhaltiga och nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter ska definieras i lagen om tobaksaccis.

Med vätska för elektroniska cigaretter avses för det första en nikotinhaltig vätska som är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett. Definitionen motsvarar den gällande definitionen med undantag för den maximala nikotinhalten. Nikotinvätskor som omfattas av läkemedelslagen ska även i fortsättningen stå utanför beskattningen, och om detta föreslås en uttrycklig bestämmelse.

Vätskor för elektroniska cigaretter ska på motsvarande sätt som för närvarande också vara nikotinfria vätskor. Eftersom nikotinfria vätskor som används som livsmedel också används som basvätska och smaksatta vätskor i elektroniska cigaretter, avgör användningsändamålet för de nikotinfria vätskorna om de är skattepliktiga. Därför preciseras definitionen av nikotinfria vätskor jämfört med nuläget. Nikotinfria vätskor är skattepliktiga för det första när de är avsedda att användas för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett eller på något annat motsvarande sätt. Eftersom nikotinfria vätskornas användningsändamål kan ändras efter det att de har frisläppts för konsumtion på det sätt som avses i 8 § i punktskattelagen, är de skattepliktiga också om de används eller säljs för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett eller på något annat motsvarande sätt. Om nikotinfria vätskor har tillverkats eller importerats till Finland för livsmedelsbruk, men därefter dock säljs för användning i elektroniska cigaretter, ska tobaksaccis betalas på dem. Skatt ska betalas också i det fall att de faktiskt används i elektroniska cigaretter, även om de har importerats och sålts som livsmedel.

7 a §. Det föreslås att det till lagen fogas en ny paragraf med bestämmelser som kompletterar 12 och 13 § i punktskattelagen om vem som är skyldig att betala tobaksaccis på vätskor för elektroniska cigaretter. Skattskyldiga är till exempel de som säljer nikotinfria vätskor för användning i elektroniska cigaretter. Skattskyldiga är i sista hand också de som använder nikotinfria vätskor i elektroniska cigaretter, om tobaksaccis på dem inte har betalats i Finland. Bestämmelsen motsvarar 12 § 1 mom. 4 punkten i punktskattelagen, enligt vilken den som innehar punktskattepliktiga produkter för vilka punktskatt inte har betalats i Finland eller som deltar i innehavet av sådana produkter utanför ramen för ett uppskovsförfarande är skyldig att betala punktskatt.

Skyldigheten att betala tobaksaccis uppkommer i dessa situationer i enlighet med 7 och 8 § i punktskattelagen. Skyldigheten att betala punktskatt uppkommer enligt 7 § då en punktskattepliktig produkt frisläppts för konsumtion i Finland. Frisläppande för konsumtion är bl.a. innehav av punktskattepliktiga produkter utanför ramen för ett uppskovsförfarande, om punktskatt inte har betalats enligt punktskattelagen eller lagen om punktskatt för respektive skatteslag och det inte heller finns någon grund för att produkterna ska vara skattefria. Bestämmelser om detta finns i 8 § 2 punkten i punktskattelagen.

Den nya paragrafen fogas till lagen under mellanrubriken Allmänna stadganden, före mellanrubriken Grunder för påförande av accis.

10 §. I paragrafen om accisfria tobaksprodukter föreslås en lagteknisk ändring. I den nya 7 a § som föreslås bli fogad till lagen hänvisas det till punktskattelagen och anges författningssamlingens nummer, vilket innebär att författningssamlingens nummer stryks som onödigt i hänvisningen till punktskattelagen i 10 §.

Bilagan. I accistabellerna i bilagan till lagen föreskrivs det om den tobaksaccis som betalas för tobaksprodukter. Accistabell C tillämpas under perioden 1.1.–30.6.2026, tabell D under perioden 1.7.–31.12.2026, tabell E under perioden 1.1.–30.6.2027 och tabell F från och med 1.7.2027.

Accistabellerna C–F ändras i fråga om vätskor för elektroniska cigaretter och rökfria nikotinprodukter i enlighet med förslaget till skattehöjningar.

7.2 Punktskattelagen

72 §. Produkter som privatpersoner för med sig. I paragrafen föreskrivs det om resandeförsel från en annan EU-medlemsstat. Punktskattepliktiga produkter som en privatperson för med sig från en annan medlemsstat och som är avsedda för eget bruk beskattas inte i Finland. Bestämmelsen baserar sig i fråga om harmoniserade punktskattepliktiga produkter på punktskattedirektivet.

Med eget bruk avses en persons eller hans eller hennes familjs bruk samt givande av produkter som gåva. Bedömningen av om produkterna är avsedda för eget bruk baserar sig på en helhetsbedömning. Bestämmelser om omständigheter som ska beaktas vid bedömningen finns i 2 mom.: innehavarens kommersiella status och skäl för att inneha produkterna, den plats där produkterna finns och det använda transportsättet, dokument som hänför sig till produkterna, produkternas beskaffenhet och kvantitet samt andra därmed jämförbara relevanta omständigheter. Som andra relevanta omständigheter kan beaktas t.ex. huruvida importen upprepats och med vilken frekvens. Om det inte är fråga om eget bruk anses produkterna ha importerats i kommersiellt syfte och punktskatt ska betalas på dem.

Till 1 mom. fogas en bestämmelse som begränsar den skattefria resandeförseln av tobak för användning i munnen och rökfria nikotinprodukter i annan form än vätskeform. I praktiken gäller begränsningen snus och nikotinpåsar. En privatperson får skattefritt föra in högst 200 gram snus för eget bruk från en annan medlemsstat. En motsvarande gräns på 200 gram för skattefri resandeförsel föreslås också för nikotinpåsar.

Den föreslagna bestämmelsen gäller inte resandeförsel mellan landskapet Åland och det övriga Finland. På Åland som står utanför EU:s skatteområde tillämpas 84 § i punktskattelagen, där det föreskrivs om införsel av privatpersoner från ett område utanför unionen.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2026.

9 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den. Propositionen ökar statens intäkter från tobaksaccisen från och med 2026, vilket innebär att den påverkar inkomstposten under moment 11.08.01.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om tobaksaccis

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tobaksaccis (1470/1994) 7 § 3 mom., det inledande stycket i 10 § och bilagan, sådana de lyder, 7 § 3 mom. i lag 1071/2016, det inledande stycket i 10 § i lag 1125/2010 och bilagan i lag 565/2024, samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

Allmänna stadganden

7 §

Med vätska för elektroniska cigaretter avses en vätska som innehåller nikotin och är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett och inte ska användas för de ändamål som avses i 3 § 1 mom. i läkemedelslagen (395/1987) samt en nikotinfri vätska som används, är avsedd att användas eller säljs för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett eller på något annat motsvarande sätt.

7 a §

Utöver vad som i punktskattelagen (182/2010) föreskrivs om skattskyldighet är den skyldig att betala tobaksaccis som överlåter eller använder en vätska för elektroniska cigaretter.

10 §

Utöver vad som föreskrivs i punktskattelagen är följande produkter accisfria:

Denna lag träder i kraft den 20 .

ACCISTABELL C
Tillämpas 1.1.–30.6.2026

Produkt	Produkt-grupp	Cent/enhet	Procent av detaljhandels-priset
Cigaretter	1.	11,05/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	40,76/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	15,70/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	40,76/st.	—
-- Cigariller	2B.	15,70/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	40,76/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	13,03/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	9,37/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	31,63/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	40,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	40,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	12,00/g	15,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	19,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	40,00/ml	

ACCISTABELL D
Tillämpas 1.7.–31.12.2026

Produkt	Produkt- grupp	Cent/ enhet	Procent av detaljhandels- priset
Cigaretter	1.	11,59/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	42,56/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	16,74/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	42,56/st.	—
-- Cigariller	2B.	16,74/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	42,56/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	13,79/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	9,81/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	33,05/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	40,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	40,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettnings	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	12,00/g	15,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	19,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	40,00/ml	

ACCISTABELL E
Tillämpas 1.1.–30.6.2027

Produkt	Produkt-grupp	Cent/enhet	Procent av detaljhandelspriset
Cigaretter	1.	12,13/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	44,36/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	17,78/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	44,36/st.	—
-- Cigariller	2B.	17,78/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	44,36/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	14,55/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	10,25/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	34,47/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	40,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	40,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	12,00/g	15,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	19,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	40,00/ml	

ACCISTABELL F
Tillämpas från och med 1.7.2027

Produkt	Produkt- grupp	Cent/ enhet	Procent av detaljhandels- priset
Cigaretter	1.	12,67/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	46,16/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	18,82/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	46,16/st.	—
-- Cigariller	2B.	18,82/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	46,16/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	15,31/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	10,69/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	35,89/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	40,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	40,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	12,00/g	15,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	19,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	40,00/ml	

2.

Lag

om ändring av 72 § i punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i punktskattelagen (182/2010) 72 § 1 mom., sådant det lyder i lag 766/2020, som följer:

72 §

Produkter som privatpersoner för med sig

Punktskatt uppbärs inte på produkter som frisläppts för konsumtion i en annan medlemsstat och som en privatperson förvärvar för eget bruk och själv transporterar till Finland. Tobak för användning i munnen enligt 2 § 12 punkten i tobakslagen (549/2016) och sådana rökfria nikotinprodukter enligt 7 § 5 mom. i lagen om tobaksaccis som är i annan form än i vätskeform får dock föras in skattefritt högst 200 gram vardera.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 22 september 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Finansminister Riikka Purra

1.

Lag

om ändring av lagen om tobaksaccis

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om tobaksaccis (1470/1994) 7 § 3 mom., det inledande stycket i 10 § och bilagan, sådana de lyder, 7 § 3 mom. i lag 1071/2016, det inledande stycket i 10 § i lag 1125/2010 och bilagan i lag 565/2024, samt *fogas* till lagen en ny 7 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Allmänna stadganden

Allmänna stadganden

7 §

7 §

Med vätska för elektroniska cigaretter avses sådan nikotinvätska och nikotinfri vätska för förångning som avses i 2 § i tobakslagen eller motsvarande lagstiftning för landskapet Åland.

Med vätska för elektroniska cigaretter avses *en vätska som innehåller nikotin och är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett och inte ska användas för de ändamål som avses i 3 § 1 mom. i läkemedelslagen (395/1987) samt en nikotinfri vätska som används, är avsedd att användas eller säljs för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett eller på något annat motsvarande sätt.*

7 a §

Utöver vad som i punktskattelagen (182/2010) föreskrivs om skattskyldighet är den skyldig att betala tobaksaccis som överlåter eller använder en vätska för elektroniska cigaretter.

10 §

Förutom vad punktskattelagen (182/2010) föreskriver är följande produkter accisfria:

10 §

Utöver vad som föreskrivs i punktskattelagen är följande produkter accisfria:

Denna lag träder i kraft den 20 .

Gällande lydelse

ACCISTABELL A
Tillämpas 1.11.2024–30.6.2025

Produkt	Produkt- grupp	Cent/ enhet	Procent av detaljhandels- priset
Cigaretter	1.	9,97/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	37,16/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	13,62/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	37,16/st.	—
-- Cigariller	2B.	13,62/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	37,16/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	11,51/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	8,49/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	28,79/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	30,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	30,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	10,00/g	10,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	14,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	30,00/ml	

ACCISTABELL B
Tillämpas 1.7.–31.12.2025

Produkt	Produkt- grupp	Cent/ enhet	Procent av detaljhandels- priset
Cigaretter	1.	10,51/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	38,96/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	14,66/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	38,96/st.	—
-- Cigariller	2B.	14,66/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	38,96/st.	—

<i>Pip- och cigarettobak</i>	3.	12,27/g	48,0
<i>Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter</i>	4.	8,93/g	52,0
<i>-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter</i>	4A.	30,21/g	—
<i>Cigarettpapper</i>	5.	—	60,0
<i>Andra produkter som innehåller tobak</i>	6.	—	60,0
<i>Vätska för elektroniska cigaretter</i>			
<i>-- nikotinhaltig</i>	7.	30,00/ml	
<i>-- nikotinfri</i>	7A.	30,00/ml	
<i>Tobaksprodukter avsedda för upphettning</i>	8.	30,00/g	—
<i>Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform</i>	9.	10,00/g	10,0
<i>-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform</i>	9A.	14,00/g	
<i>Rökfria nikotinprodukter i vätskeform</i>	10.	30,00/ml	

ACCISTABELL C
Tillämpas 1.1.–30.6.2026

Produkt	Produkt- grupp	Cent/ enhet	Procent av detaljhandels- priset
Cigaretter	1.	11,05/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	40,76/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	15,70/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	40,76/st.	—
-- Cigariller	2B.	15,70/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	40,76/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	13,03/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	9,37/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	31,63/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	30,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	30,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	10,00/g	10,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	14,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	30,00/ml	

ACCISTABELL D
Tillämpas 1.7.–31.12.2026

Produkt	Produkt-grupp	Cent/enhet	Procent av detaljhandels-priset
Cigaretter	1.	11,59/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	42,56/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	16,74/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	42,56/st.	—
-- Cigariller	2B.	16,74/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	42,56/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	13,79/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	9,81/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	33,05/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	30,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	30,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	10,00/g	10,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	14,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	30,00/ml	

ACCISTABELL E
Tillämpas 1.1.–30.6.2027

Produkt	Produkt-grupp	Cent/enhet	Procent av detaljhandels-priset
Cigaretter	1.	12,13/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	44,36/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	17,78/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	44,36/st.	—
-- Cigariller	2B.	17,78/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	44,36/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	14,55/g	48,0

Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	10,25/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	34,47/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	30,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	30,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	10,00/g	10,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	14,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	30,00/ml	

ACCISTABELL F
Tillämpas från och med 1.7.2027

Produkt	Produkt- grupp	Cent/ enhet	Procent av detaljhandels- priset
Cigaretter	1.	12,67/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	46,16/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	18,82/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	46,16/st.	—
-- Cigariller	2B.	18,82/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	46,16/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	15,31/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	10,69/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	35,89/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	30,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	30,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	10,00/g	10,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	14,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	30,00/ml	

Föreslagen lydelse

ACCISTABELL C
Tillämpas 1.1.–30.6.2026

Produkt	Produkt-grupp	Cent/enhet	Procent av detaljhandels-priset
Cigaretter	1.	11,05/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	40,76/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	15,70/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	40,76/st.	—
-- Cigariller	2B.	15,70/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	40,76/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	13,03/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	9,37/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	31,63/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	40,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	40,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	12,00/g	15,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	19,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	40,00/ml	

ACCISTABELL D
Tillämpas 1.7.–31.12.2026

Produkt	Produkt-grupp	Cent/enhet	Procent av detaljhandels-priset
Cigaretter	1.	11,59/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	42,56/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	16,74/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	42,56/st.	—
-- Cigariller	2B.	16,74/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	42,56/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	13,79/g	48,0

Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	9,81/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	33,05/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	40,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	40,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	12,00/g	15,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	19,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	40,00/ml	

ACCISTABELL E
Tillämpas 1.1.–30.6.2027

Produkt	Produkt- grupp	Cent/ enhet	Procent av detaljhandels- priset
Cigaretter	1.	12,13/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	44,36/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	17,78/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	44,36/st.	—
-- Cigariller	2B.	17,78/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	44,36/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	14,55/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	10,25/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	34,47/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	40,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	40,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	12,00/g	15,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	19,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	40,00/ml	

ACCISTABELL F
Tillämpas från och med 1.7.2027

Produkt	Produkt-grupp	Cent/enhet	Procent av detaljhandelspriset
Cigaretter	1.	12,67/st.	52,0
-- Minimiaccis på cigaretter	1A.	46,16/st.	—
Cigarrer och cigariller			
-- Cigarrer	2.	18,82/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigarrer	2A.	46,16/st.	—
-- Cigariller	2B.	18,82/st.	34,0
-- Minimiaccis på cigariller	2C.	46,16/st.	—
Pip- och cigarettobak	3.	15,31/g	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4.	10,69/g	52,0
-- Minimiaccis på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter	4A.	35,89/g	—
Cigarettpapper	5.	—	60,0
Andra produkter som innehåller tobak	6.	—	60,0
Vätska för elektroniska cigaretter			
-- nikotinhaltig	7.	40,00/ml	
-- nikotinfri	7A.	40,00/ml	
Tobaksprodukter avsedda för upphettning	8.	30,00/g	—
Rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9.	12,00/g	15,0
-- Minimiaccis på rökfria nikotinprodukter som inte är i vätskeform	9A.	19,00/g	
Rökfria nikotinprodukter i vätskeform	10.	40,00/ml	

2.

Lag

om ändring av 72 § i punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i punktskattelagen (182/2010) 72 § 1 mom., sådant det lyder i lag 766/2020, som följer:

Gällande lydelse

72 §

Produkter som privatpersoner för med sig

Punktskatt uppbärs inte på produkter som frisläppts för konsumtion i en annan medlemsstat och som en privatperson förvärvar för eget bruk och själv transporterar till Finland.

Föreslagen lydelse

72 §

Produkter som privatpersoner för med sig

Punktskatt uppbärs inte på produkter som frisläppts för konsumtion i en annan medlemsstat och som en privatperson förvärvar för eget bruk och själv transporterar till Finland. *Tobak för användning i munnen enligt 2 § 12 punkten i tobakslagen (549/2016) och sådana rökfria nikotinprodukter enligt 7 § 5 mom. i lagen om tobaksaccis som är i annan form än i vätskeform får dock föras in skattefritt högst 200 gram vardera.*

Denna lag träder i kraft den 20 .